

Od triedy na ihrisko: Výchova k rodovej rovnosti cez futbal

Praktický manuál pre učiteľov 1. stupňa základných škôl

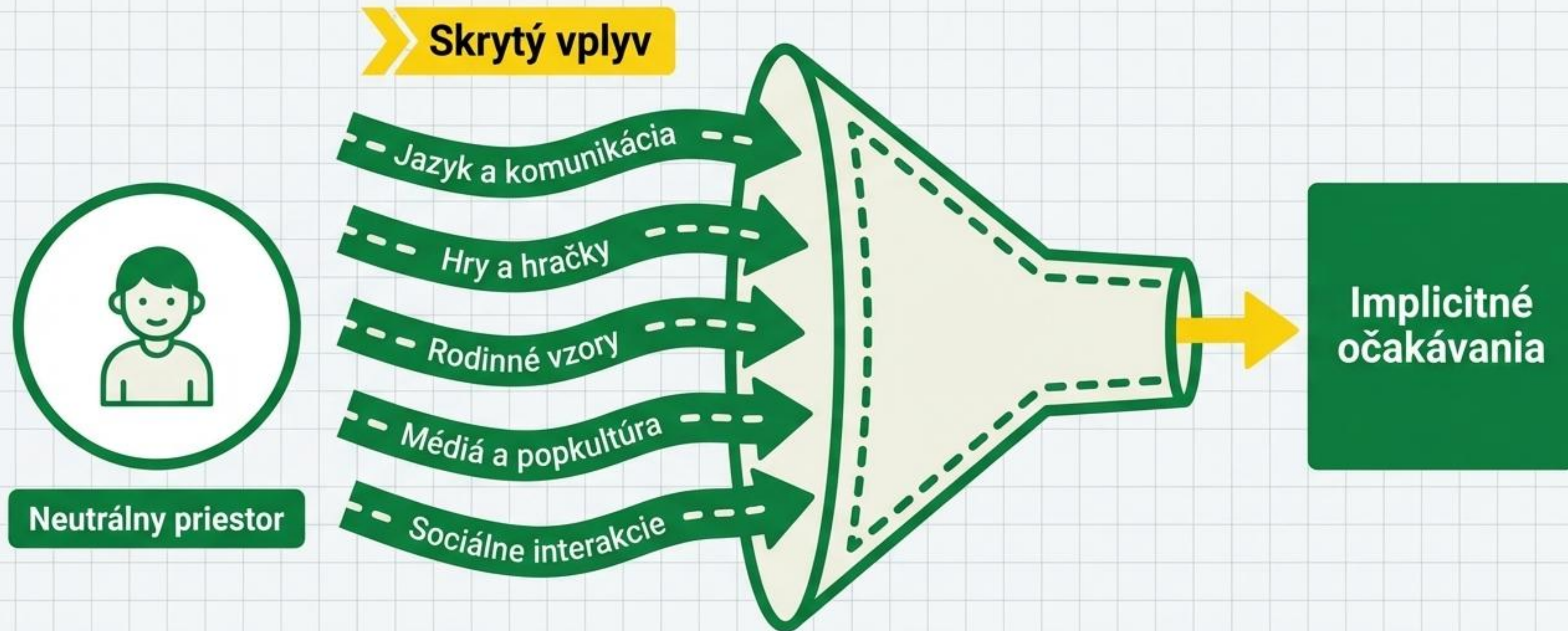
Co-funded by
the European Union

Škola ako hlavný agent zmeny

- Boj proti rodovým stereotypom v športe
- Zvýšenie účasti dievčat na fyzických aktivitách
- Spojenie vzdelávacieho a športového systému

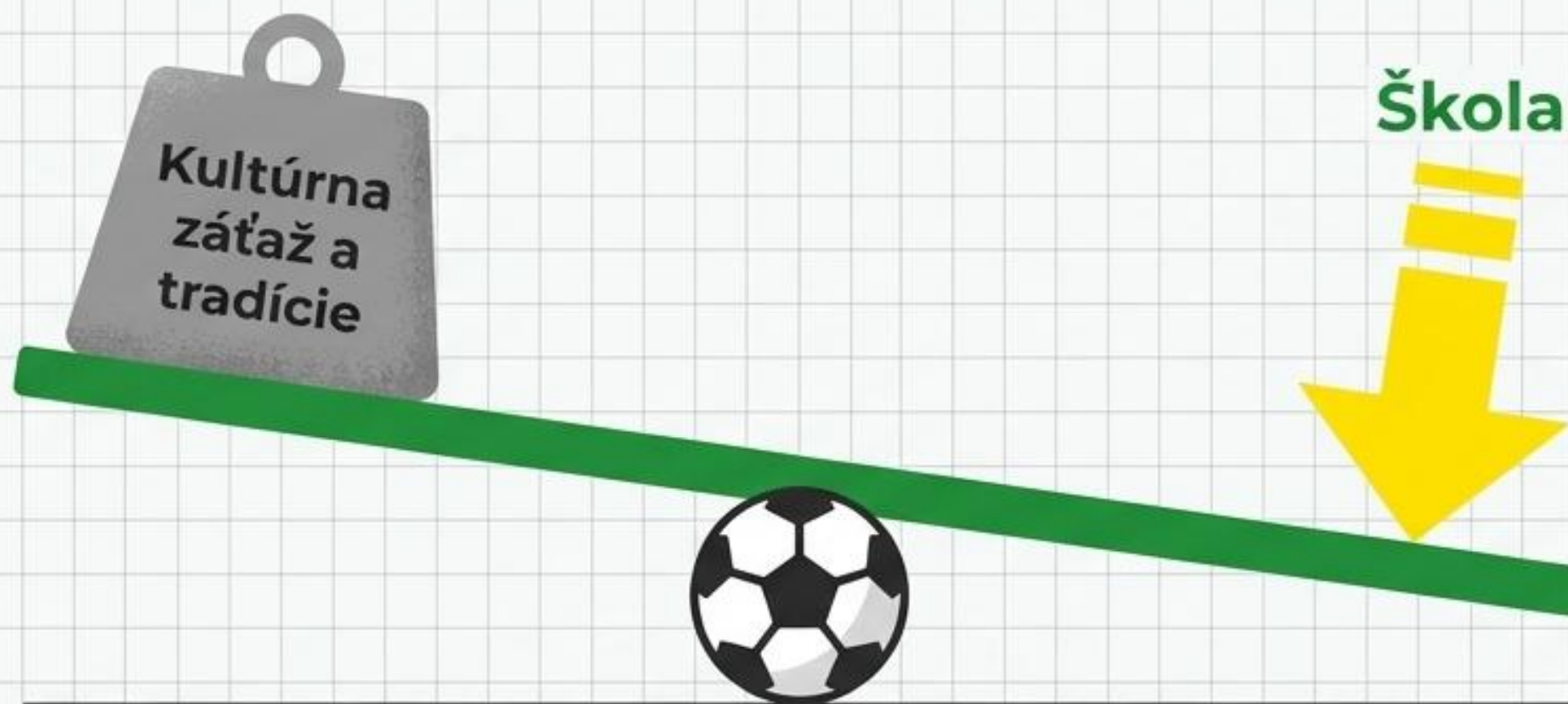
Kde a ako vznikajú rodové stereotypy?

Následky stereotypov v športovom prostredí

Prečo práve futbal? Nástroj na zmenu kultúry

Vysoká popularita

Kultúrny význam

Silná symbolika

Co-funded by
the European Union

4 piliere metodiky pre prácu v triede aj na ihrisku

Rola učiteľa ako sociálneho edukátora

Explicitný prístup

- ✓ Priama diskusia o témach rovnosti
- ✓ Štruktúrované edukačné aktivity

Implicitný prístup

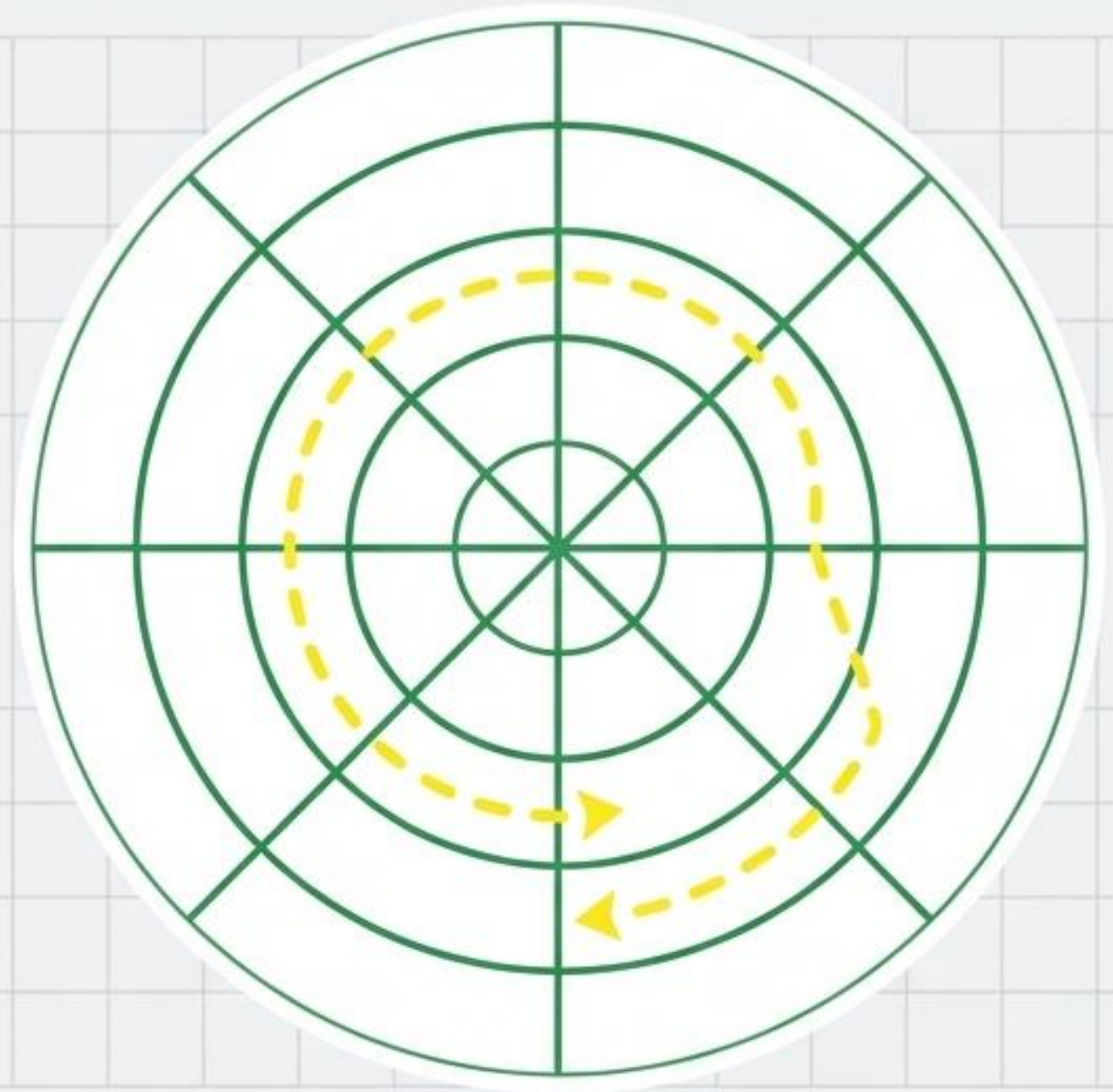
- ✓ Používanie inkluzívneho jazyka
- ✓ Spravodlivé rozdeľovanie príležitostí
- ✓ Neustále sledovanie a riadenie dynamiky

Učiteľ formuje kultúru nielen tým, čo učí, ale aj tým, ako sa správa.

Diagnostický radar: Indikátory stereotypov v triede

Pozorovací hárok

- [] Spontánne rozdelenie skupín výlučne podľa pohlavia
- [] Otvorené alebo tiché vylučovanie dievčat zo športových aktivít
- [] Prítomnosť stereotypných komentárov (napr. beháš ako baba)
- [] Výrazné rozdiely v miere zapojenia chlapcov a dievčat

Spektrum športu: Inklúzia verzus Exklúzia

	Inkluzívny šport (Vzdelávací)	Exkluzívny šport (Výkonnostný)
Zameranie	Sústredenie na proces a rozvoj	Sústredenie výlučne na výsledok a výkon
Pravidlá	Flexibilné a prispôsobené pre všetkých	Pevné hierarchie a rigidné štruktúry
Účasť	Aktívne zapojenie každého dieťaťa	Podpora stereotypov a selekcia najlepších

Metodické zásady pre 1. stupeň

Zlaté pravidlá

- Vyhnite sa rodovým nálepkám.
- Aktívne tvorte zmiešané tímy.
- Oceňte každý, nielen športový, prínos.

Karty aktivít: Práca v triede

Kto môže robiť čo?

Ciel': Rozpoznať a pomenovať stereotypy.

Priebeh: Deti priradujú obrázky povolání a aktivít, nasleduje riadená diskusia.

Výstup: Spoločný plagát búrajúci mýty.

Obrátené príbehy

Ciel': Práca s predstavivosťou a zmena naratívu.

Priebeh: Čítanie klasickej rozprávky a spoločné prepísanie rodových rolí hrdinov.

Výstup: Nové, nestereotypné príbehy.

V koži iných

Ciel': Budovanie hlbokej empatie.

Priebeh: Krátke role-play simulácie zamerané na pocity pri vylúčení z hry.

Výstup: Reflexia pocitov a hľadanie riešení.

Karty aktivít: Práca na ihrisku

Prvý kontakt

Ciel': Odbúrať bariéry a strach z lopty.

Priebeh: Jednoduché, nesúťažné hry s loptou so zameraním na zábavu.

Výstup: Stopercentné zapojenie bez tlaku na výkon.

Inkluzívne pravidlá

Ciel': Vynútená spolupráca celého tímu.

Priebeh: Upravený futbal – gól platí, len ak sa lopty dotkli všetci členovia tímu.

Výstup: Body za prihrávky namiesto gólov.

Zmiešaný turnaj

Ciel': Hodnotenie presahujúce strelené góly.

Priebeh: Zápas zmiešaných tímov, kde rozhodca sleduje správanie.

Výstup: Tím je hodnotený primárne za fair play a vzájomný rešpekt.

Prirodzená integrácia do školských osnov

Metodika nie je záťaž navyše. Je to nástroj pre existujúce predmety.

Hodnotenie úspechu: Ako meriame zmenu?

Kvantitatívne KPI

- 1 Celkový počet zúčastnených detí
- 2 Frekvencia opakovaní športových aktivít
- 3 Miera aktívneho zapojenia dievčat

Kvalitatívne KPI

- Zlepšenie dynamiky a atmosféry v skupine
- Posun v postojoch a jazyku študentov
- Miera spontánnej spolupráce medzi chlapcami a dievčatami

Záver: Vytvorme nové možnosti

“Vzdelávať prostredníctvom športu znamená formovať budúcnosť. Predchádzame stereotypom, budujeme **inklúziu** a vytvárame **nové možnosti**. Učiteľ je kľúčom k tejto zmene.”

